

Concept Programmabegroting 2018-2021

Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1. Inleiding	4
2. Missie, visie, doelen en kernwaarden	5
3. Programma's	7
Programma 1. Risicobeheersing	
Programma 2. Incidentbestrijding	
Programma 3. Brandweerondersteuning	
Programma 4. Crisisbeheersing	
Programma 5. GHOR	
Programma 6. Meldkamer Oost Nederland	
Programma 7. Bedrijfsvoering	
Programma 8. Directie en Control	
Programma 9. Algemene dekkingsmiddelen	
Programma 10. Kazernes in eigendom / overgangsrecht	
4. Overzicht baten en lasten	25
5. Paragrafen	27
5.1. Weerstandsvermogen en risicomanagement	
5.2. Onderhoud kapitaalgoederen	
5.3. Financiering / treasury	
5.4. Bedrijfsvoering	
5.5. Verbonden partijen	
5.6. Mens & Organisatie	
Bijlagen	39
Bijlage 1. Gemeentelijke bijdrage 2018 (primitief)	
Bijlage 2. Overzicht reserves en voorzieningen	
Bijlage 3. Tabel totaaloverzicht inkomsten meerjarig	
Bijlage 4. Kerngegevens	
Bijlage 5. Overzicht taakvelden	
Bijlage 6. Beleidsindicatoren	
Bijlage 7. Geprognostiseerde meerjarenbalans	

Voorwoord

Voor u ligt de meerjaren programmabegroting 2018–2021 van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG). In 2018 wordt in samenwerking met de gemeenten verder gewerkt aan versterking van de VNOG. De belangrijke opgaven waar de organisatie voor staat zouden nooit kunnen worden uitgevoerd zonder de inzet en grote betrokkenheid van de vele vrijwilligers en het beroeps personeel. Daarnaast is ook de nauwe band met de vele partners cruciaal voor het functioneren van de VNOG. De warme belangstelling van de deelnemende gemeenten, is hierbij een belangrijke factor. De VNOG is een netwerkorganisatie, gestoeld op actuele informatie en in de veranderende samenleving verandert haar rol ook.

Het jaarrekeningresultaat 2016 wordt opgevangen door herschikking van het reorganisatiebudget in 2017.

De programmabegroting 2018-2021 is beleidsarm, dit past bij de fase waarin de organisatie zich bevindt. De basis wordt op orde gebracht, daarbij spelen onderwerpen als het dekkingsplan, posten zijn de basis, eenheid in verscheidenheid, geoefendheid operationele functionarissen en financiële beheersing.

De ambitie is om meer inhoud toe te voegen aan de volgende programmabegroting. Eind 2017 en doorlopend in 2018 vindt ook een verkenning plaats naar de ontwikkelingen die landelijke spelen, zoals de invoering van de omgevingswet, RemBrand en burgerschap in relatie tot (brand)veiligheid. Op regionaal niveau wordt bekeken in hoeverre deze landelijke ontwikkelingen leiden tot een aanpassing van het regionale beleid. Deze onderwerpen zullen de komende jaren passeren in de vergaderingen van het algemeen bestuur. De eerste bevinden worden zo veel als mogelijk vertaald in de programmabegroting 2019-2022.

Naast het bestrijden van incidenten is het voorkomen en beperken van incidenten en crises van steeds grotere betekenis geworden. De VNOG komt daarbij ook steeds meer de betrokken inwoner tegen, die zelf in zijn omgeving een rol wil spelen en zelf het initiatief neemt. Dit zelforganiserend vermogen van de samenleving vormt zowel een uitdaging als een kans om verder te werken aan onze missie.

Harm-Jan van Schaik
Portefeuillehouder Middelen VNOG

1. Inleiding

De programmabegroting 2018-2021 van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG) bouwt voort op de zero based begroting uit 2017. Daarnaast is de Kadernota 2018-2021, zoals vastgesteld door het AB op 30 maart 2017, in de begroting verwerkt.

Vanaf 2017 heeft de VNOG aan haar taakstellende bezuinigingsopdracht invulling gegeven door middel van het geheel doorlichten en opnieuw opbouwen van haar begroting. Dit heeft geresulteerd in een zero based begroting voor 2017 met een meerjarig perspectief dat is uitgewerkt tot en met 2021.

In de zero based begroting is de basis gelegd voor een 'nieuw evenwicht' in de begroting van de organisatie in relatie tot haar taken. De begroting 2018 is een verder vervolg hierop, waarbij evenwicht wordt aangebracht in beleid en financiën gerelateerd aan de ambitie en doelen van de VNOG en de gesignaleerde nieuwe ontwikkelingen. De insteek daarbij is een sobere en doelmatige organisatie. Ondertussen wordt ook gekeken naar innovatieve ontwikkelingen/modernisering die op termijn mogelijk ook tot besparingen kunnen leiden.

Bij het uitvoeren van de taakstellende bestuursopdracht ontstond enige ruimte voor heroverweging. Om blijvend aan haar opgave te kunnen voldoen is het noodzakelijk dat de VNOG anticipeert op maatschappelijke en technologische ontwikkelingen. In maart 2016 heeft het AB opdracht gegeven om, gezien de landelijke ontwikkelingen, begin 2018 de grote thema's binnen de brandweer (zoals onder andere uitrukken op maat en vrijwilligersbeleid) in relatie te brengen tot de begroting. Daarbij staat de kwaliteit centraal, maar wordt ook gekeken of deze ontwikkelingen een besparing kunnen opleveren. Verder heeft het bestuur onderwerpen geïdentificeerd die extra aandacht behoeven, omdat de ontwikkelingen op die terreinen snel gaan, te weten de informatie-huishouding en inwoneropparticipatie (2-daagse AB september 2017). Op deze thema's werd voorzien dat er in 2018 intensiveringen nodig zullen zijn (zie Kadernota 2018-2021). Ze zijn dan ook in 2017 voorbereid, zodat per 2018 de werkzaamheden kunnen starten. Deze intensiveringen kunnen nu binnen de bestaande financiële kaders worden uitgevoerd, waardoor de gemeentelijke bijdragen niet behoeven te stijgen.

Het is van belang dat vanuit begrotingsstabiliteit invulling kan worden gegeven aan de werkzaamheden. Het bestuur heeft dan ook besloten om in 2017 en 2018 geen verdere kortingen op de begroting toe te passen. Op basis van de jaarrekening 2017 zal duidelijk worden waar bijstelling nodig zal zijn. Begin 2018 kan dan worden bepaald in hoeverre de kaders passend zijn. Een eventuele bijstelling zal dan eerst in de begroting 2019 zijn beslag krijgen.

Wij hopen met deze programmabegroting een goed beeld te schetsen van waar de VNOG voor staat: samen werken aan veiligheid.

Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft de koers van de VNOG vertaald in de missie, visie, doelen en kernwaarden van de organisatie. In hoofdstuk 3 leest u de inhoudelijke weergaven van de programma's en welke activiteiten in 2018 worden uitgevoerd tegen welke inzet van middelen. Hoofdstuk 4 bevat het overzicht van baten en lasten. Vervolgens wordt in hoofdstuk 5 ingegaan op de verplichte paragrafen. Daarna volgen bijlagen met diverse (onder andere financiële) overzichten.

2. Missie, visie, doelen en kernwaarden

Inleiding

De basis voor de veiligheidsregio is haar wettelijke taak. Onze missie, visie en doelstellingen hebben wij hiervan afgeleid. Onze wettelijke kerntaken zijn in het kort:

1. het inventariseren van risico's;
2. het adviseren van het bevoegd gezag hierover;
3. het adviseren van het college van burgemeester en wethouders;
4. het voorbereiden op de bestrijding van branden en het organiseren van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing;
5. het instellen en in stand houden van een brandweer;
6. het instellen en in stand houden van een GHOR;
7. het voorzien in de meldkamerfunctie;
8. het aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materieel;
9. het inrichten en in stand houden van de informatievoorziening (intern en met andere organisaties die betrokken zijn bij de genoemde taken).

Missie en visie

Onze missie luidt: "Samen werken aan veiligheid".

Onze visie is: "Samen maken we ons sterk voor de kwaliteit en efficiency van de brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening, bevolkingszorg en crisisbeheersing en rampenbestrijding".

Daarvoor:

- signaleren wij maatschappelijke ontwikkelingen, spelen hier alert en proactief op in en stemmen ons beleid en taakuitvoering hierop af.
- zijn wij richtinggevend op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing en nemen initiatief en zorgen voor coördinatie tussen gemeenten en alle betrokken organisaties op dit gebied.
- zorgen wij (onze vrijwilligers en beroeps) samen met onze partners voor een snelle en goede brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening en bevolkingszorg aan de inwoners van de regio.
- stimuleren wij burgers, instellingen en bedrijven tot zelfredzaamheid en het nemen van eigen verantwoordelijkheid.
- zorgen wij door gekwalificeerde medewerkers (vrijwillig en beroeps), die met passie, plezier en ambitie werken, voor een optimale voorbereiding op incidenten, rampen en crises.

Opgave en doelstellingen

De opgave voor de VNOG is: "Minder: incidenten, slachtoffers en schade".

Om dit te bereiken hebben we *drie maatschappelijke doelstellingen* geformuleerd:

1. Het voorkomen en beperken van incidenten, rampen en crisis.
2. Het bestrijden van incidenten, rampen en crisis.
3. Herstel na een ontwrichte situatie.

We werken aan deze doelstellingen op een *risicogerichte* en *informatie gestuurde* werkwijze en met gebruik making van het *zelf organiserend vermogen* van de maatschappij.

Risicogericht: Wij leggen ons toe op de taak van adviseur (brand-)veiligheid en zelfredzaamheid op basis van de risico's. Het risicoprofiel van de regio vormt hiervoor de basis. Ook onze repressieve organisatie is gebaseerd op risico's. Het potentieel wordt zodanig over de regio verdeeld dat hulpvraag (mogelijke incidenten) en hulpaanbod (materieel) zo goed mogelijk op elkaar zijn afgestemd.

Informatie gestuurd: Goede besluitvorming en effectieve inzet wordt mogelijk gemaakt doordat de betrokken spelers een actueel gedeeld beeld van de situatie hebben. Daarbij

is het doel altijd de juiste informatie, in de juiste vorm, op het juiste moment op de juiste plaats te hebben. Wij werken op basis van informatie die wij hebben verzameld, gevalideerd en geanalyseerd en maken op basis daarvan keuzes in beleid en uitvoering.

Zelf organiserend vermogen: Wij vinden het belangrijk om burgers, bedrijven en instellingen op basis van deskundig advies over (brand-)veiligheid in de gelegenheid te stellen om zelf te kiezen voor een meer (brand-)veiliger situatie. Wij stimuleren ontwikkelingen die uit de samenleving komen en maken plannen op basis van behoeften in de samenleving: 'van buiten naar binnen werken'. Ook tijdens incidenten, rampen en crisis wordt gebruik gemaakt van de 'eigen kracht' binnen de samenleving.

Daarnaast kennen wij *twee organisatorische doelstellingen*.

1. Doelmatige bedrijfsvoering. Een organisatie waarbij sprake is van eenduidigheid in beleid en aansturing, een solide financiële positie en beheersing en een rechtvaardige en transparante financiële huishouding.
2. Mensgericht werken. De VNOG is een organisatie waarin met passie, plezier en ambitie samengewerkt wordt aan de veiligheid van de samenleving. De medewerkers (beroeps en vrijwilligers) staan centraal in de organisatie en krijgen de ruimte om te leren en te ontwikkelen.

Kernwaarden

Onze vijf kernwaarden: "Transparant, Eerlijk, Betrokken, Daadkrachtig, Professioneel".

De organisatie is transparant. We maken heldere afspraken over onze doelen en resultaten, zodat duidelijk is wat we willen bereiken en hoe we dat doen. Wij zijn een overheidsorganisatie die werkt met publieke middelen. Wij zijn toegankelijk, open en aanspreekbaar en kunnen ons handelen te allen tijde verantwoorden, zowel intern als extern. Wij conformeren ons aan gemaakte afspraken. We zijn ook duidelijk over hetgeen we niet (kunnen) doen en waarom.

De organisatie is eerlijk. We doen wat we zeggen en we zeggen wat we doen. We zijn consequent en te vertrouwen. Ook bij tegenwind houden we koers.

De organisatie is betrokken. Omgeving, bestuur en medewerkers voelen zich gezien, gehoord en gewaardeerd. Wij hebben hart voor het vak, onze missie en elkaar. We zijn ondernemend, uitnodigend, inlevend, denken mee en bieden kansen. We zijn betrouwbare gesprekspartners. We hebben daarbij aandacht voor elkaar en geven elkaar feedback.

De organisatie is daadkrachtig. We hakken knopen door, zijn besluitvaardig en weten van aanpakken. We hebben een duidelijke visie en heldere doelen geformuleerd. Iedereen heeft de verantwoordelijkheid om zijn of haar bijdrage te leveren aan de organisatie en die verantwoordelijkheid nemen we. Daar zetten we ons voor in en spreken we elkaar op aan. We zijn doelgericht en we zorgen ervoor dat we resultaten tijdig behalen.

De organisatie is professioneel. We verstaan ons vak en leveren kwaliteit. We zijn opgeleid voor onze taken en werkzaamheden. Onze diensten en producten voldoen aan professionele kwaliteitseisen, standaarden of normen. We kijken kritisch naar wat ons handelen teweegbrengt en of het goed is wat we doen.

Bewaken voortgang

Op verschillende manieren bewaken we de voortgang op onze doelstellingen en rapporteren daarover aan onze stakeholders. Naast de vaste momenten in de planning & control-cyclus verschijnt om de vier maanden een prestatiekaart waarop wij per gemeente rapporteren over de voortgang van een aantal prestatie indicatoren van de brandweer.

3. Programma's

Programma: 1. Risicobeheersing

Programmahouder: vacant
Budgethouder: mevr. H.B.M. Tomassen, afdelingshoofd Risicobeheersing

Waar gaat het over?

Risicogericht adviseren, informatie gestuurd werken, vergroten van het zelf-organiserend vermogen, doorontwikkeling van risicobeheersing.

Wat willen we graag bereiken?

1. *Risicogericht adviseren*: We willen dat de ontvangers van onze risicogerichte adviezen meer genegen zijn om daadwerkelijk maatregelen te treffen, omdat zij risicobewuster zijn.
2. *Informatiegestuurd werken*: We willen daar acteren waar de meeste veiligheidswinst te behalen valt, doordat we weten waar de risico's op brand en gevaarlijke stoffen het grootste is.
3. *Vergroten van het risicobewustzijn en het zelforganiserend vermogen*: Wij willen het zelforganiserend vermogen van de samenleving ondersteunen, zodat deze goed is voorbereid op incidenten, rampen en crises.
4. *Doorontwikkeling van risicobeheersing*: We vormen eenheid binnen de afdeling Risicobeheersing: eenheid in de manier van werken, denken en adviseren, zowel intern als ook extern.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. *Risicogericht adviseren*
 - Wij stellen een strategisch opleidingsplan vakbekwaam worden en blijven op en voeren dit uit. Hiervoor monitoren wij de kwaliteit van onze medewerkers.
 - Wij brengen gevraagd en ongevraagd advies uit conform de nieuwe methodiek.
 - Per natuurgebied brengen wij een gebiedsgericht advies uit (met Incidentbestrijding).
 - Wij ronden de bedrijfsbrandweerrapportages en aanwijzingen af en stellen handhavingbeleid bedrijfsbrandweer op.
2. *Informatiegestuurd werken*
 - Wij werken aan en met een dynamisch brandrisicoprofiel dat gekoppeld is aan het slagkrachtmodel en de operationele prestaties.
 - Wij werken met een MRI team- onderzoeksagenda.
 - Wij ontwikkelen een (werk)proces voor het land en van leerpunten in de organisatie.
 - Wij leveren een bijdrage aan de landelijke- en Oost-5 TBO database en aan het IFV alerteringsmodel natuurbranden.
 - Wij doen onderzoek naar slimmere manieren om bereikbaarheidskaarten te tekenen.
3. *Vergroten van het risicobewustzijn en het zelforganiserend vermogen*
 - Wij stellen een uitvoeringsplan brandveilig leven op en voeren dit uit.
 - Wij ontwikkelen verdere plannen voor het buitengebied op het gebied van inwonerp participatie en richten een lokale frontoffice op.
4. *Doorontwikkeling van risicobeheersing*
 - Wij hebben een eenduidig regionaal uitvoeringsplan opgesteld met bijbehorende regionale procesbeschrijvingen, o.a. in het kader van loze meldingen terugdringen.
 - Wij zoeken naar middelen waardoor het werk efficiënter, effectiever en klantvriendelijker kan worden uitgevoerd.
 - Wij werken samen binnen de Veiligheidsregio o.a. door bij te dragen aan het (brand)risicoprofiel, beleidsplan en risicocommunicatieplan.

- Wij bouwen verder aan een goede samenwerkingsrelatie met onze 22 gemeenten, de omgevingsdiensten en Oost-5 en werken aan nieuwe allianties.

Welke middelen hebben wij daarvoor beschikbaar?

01 Programma Risicobeheersing	Voorlopige JR 2016	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
Lasten						
Loon & sociale premies	4.241.141	3.910.545	3.853.998	3.853.998	3.853.998	3.853.998
Inhuur	196.861	-	-	-	-	-
Goederen overig	70.674	444.681	339.681	272.681	272.681	272.681
Stelpost	-	-	-	17.000	17.000	17.000
Resultaat Lasten	4.508.676	4.355.226	4.193.679	4.143.679	4.143.679	4.143.679
Baten						
Bijdrage provincie	126.096	130.526	130.526	130.526	130.526	130.526
Gemeentelijke bijdrage anders	104.080	165.220	165.220	165.220	165.220	165.220
Goederen overig	470	-	-	-	-	-
Resultaat Baten	230.646	295.746	295.746	295.746	295.746	295.746
Reserves						
Onttrekking	-	-	-	-	-	-
Toevoeging	-	-	-	-	-	-
Resultaat	4.278.030	4.059.480	3.897.933	3.847.933	3.847.933	3.847.933

Programma:

2. Incidentbestrijding

Programmahouder: vacant

Budgethouder: dhr. M.N.A.T. Verlinden, afdelingshoofd Incidentbestrijding

Waar gaat het over?

De uitvoering van het primaire proces Incidentbestrijding van de brandweer: de onderdelen repressie, paraatheid, nazorg en mono-operationele voorbereiding. Medewerkers staan in 22 gemeenten 24-uur per dag paraat om uit te rukken naar incidenten en calamiteiten (snelle en adequate brandweezorg).

Wat willen wij graag bereiken?

Wij willen tijdige en effectieve brandweezorg leveren.

1. *Repressie:* We willen tijdige en kwalitatieve brandweezorg leveren en zijn ingericht op de risico's binnen ons gebied. Onze posten vormen de basis van onze repressieve organisatie en we zorgen voor voldoende opgeleid en geoefend personeel en beschikken over voldoende uitruk gereed materieel.
2. *Paraatheid:* We leveren vanuit 56 brandweerposten zo snel mogelijk adequate en professionele brandweezorg aan burgers, bedrijven en instellingen.
3. *Nazorg:* We leveren kwalitatief hoogstaande, adequate nazorg aan ons repressief personeel.
4. *Operationele voorbereiding:* We nemen de verantwoordelijkheid voor de mono-operationele voorbereiding, door te zorgen voor kwalitatief goed voorbereide en uniforme procedures.

Wat gaan wij daarvoor doen?

1. Repressie en 2. Paraatheid

Wij richten onze parate organisatie in op de risico's in de regio:

- Op basis van ons actuele slagkracht model worden mensen en middelen optimaal ingezet om de risico's in ons gebied te kunnen beheersen. We beheren het grootschalig optreden.
- We leveren tijdige en veilige brandweezorg, d.m.v. het gebruik van het geactualiseerde slagkrachtmodel, door een goed ingerichte RROF en met geïntensiveerde aandacht voor arbeidsveiligheid.

Wij werken informatie gestuurd:

- We hebben actuele informatie beschikbaar waar deze nodig is; de inzetprocedures op de auto's zijn actueel;
- We gebruiken informatie als de basis voor onze ontwikkeling, vanuit de verwerking van gegevens door het MRI team.
- We beschikken over actuele planvorming. We sluiten aan op het brandrisicoprofiel en het veiligheidsportaal.

3. Nazorg

- We zorgen voor de doorontwikkeling van de processen m.b.t. nazorg. We hebben daarin de regierol betreffende arbeidshygiëne en initiëren evaluaties.

4. Operationele Voorbereiding:

We werken actief aan de doorontwikkeling van incidentbestrijding:

- Vanuit posten zijn de basis dragen we zorg voor het opstellen van kaders voor opleiden en oefenen en stellen kaders voor het beheer en de aanbesteding van materieel.
- We zorgen in overleg/samenspraak met de posten voor kwalitatieve en uniforme procedures
- We voeren het in 2017 ontwikkelde beleid betreffende vrijwilligheid en de jeugd-brandweer uit.
- We onderzoeken waar uitruk op maat de paraatheid kan verbeteren.

- We delen informatie met alle relevante partners, onder andere door netcentrisch te werken.
- De mono operationele inzet wordt uitgevoerd binnen de RROF.

Welke middelen hebben wij daarvoor beschikbaar?

02 Programma Incidentbestrijding	Voorlopige JR 2016	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
Lasten						
Loon & sociale premies	10.168.050	10.529.411	10.388.259	10.388.259	10.388.259	10.388.259
Inhuur	77.704	-	-	-	-	-
Duurzame goederen	30.685	-	-	-	-	-
Goederen overig	327.126	433.884	483.884	483.884	483.884	483.884
Bijzondere bijdrage	5.160	9.425	9.425	9.425	9.425	9.425
Stelpost	-	-	-	-	-	-
Resultaat Lasten	10.608.725	10.972.720	10.881.568	10.881.568	10.881.568	10.881.568
Baten						
Goederen overig	6.509	-	-	-	-	-
Resultaat Baten	6.509	-	-	-	-	-
Reserves						
Onttrekking	-	-	-	-	-	-
Toevoeging	-	-	-	-	-	-
Resultaat	10.602.216	10.972.720	10.881.568	10.881.568	10.881.568	10.881.568

Programma: 3. Brandweerondersteuning

Programmahouder: vacant

Budgethouder: dhr. D. de Vries, afdelingshoofd Brandweerondersteuning

Waar gaat het over?

Ondersteuning van de primaire processen, in het bijzonder de 56 brandweerposten voor: Materieel & Logistiek, Services, beheer Regionaal Brandmeldsysteem, Facilitaire Zaken, Huisvesting, Vakbekwaamheid en Kennis & Ontwikkeling.

Wat willen wij graag bereiken?

Wij dragen zorg voor een betrouwbare, veilige en professionele ondersteuning van de primaire processen. Wij hebben de rol van opdrachtnemer. Wij willen, vanuit verbinding, de afdelingen uitdagen om verantwoordelijkheid te nemen als opdrachtgever en willen daarbij een inspirerende partner zijn die gericht is op de ontwikkeling van de mens en de organisatie. Wij werken 'vraaggericht' (vanuit primaire proces) alsook 'aanbod gestuurd' (vanuit onze eigen expertise).

Wij staan als afdeling voor:

1. *Beschikbaar en betrouwbaar materieel.*
2. *Doorontwikkeling Brandweerondersteuning.*
3. *Bevorderen vakmanschap.*
4. *Vergroten lerend vermogen.*

Wat gaan wij daarvoor doen?

1. Beschikbaar en betrouwbaar materieel

- Wij zorgen voor eenduidigheid in het materieel, zodat onder andere de uitwisselbaarheid wordt vergroot.
- Daarvoor harmoniseren wij materieel, onderhoud en keuringen.
- We richten de ondersteuning naar de posten eenduidig, efficiënt en effectief in.
- We zorgen voor veilig materieel, onder andere door het uitvoeren van keuringen en tijdige vervanging. De vervanging geschiedt conform investeringsplannen, waarmee de operationele prestaties worden verbeterd.

2. Doorontwikkeling Brandweerondersteuning

- We werken via een vraag- en aanbodgestuurde werkwijze
- We ontwikkelen hiervoor kaders, leggen die vast en dragen die uit.
- We vormen een gezamenlijke frontoffice/servicedesk voor medewerkers.
- We ontwikkelen het informatiegestuurd werken verder door.
- We verzorgen het huisvestingsbeleid en het onderhoud en beheer van de vier kazernes in eigendom van de VNOG, evenals facilitaire zaken van kazernes/ werklocaties.
- We regelen de aan- en afsluitingen van bedrijven en instellingen op het Regionaal Brandmeldsysteem.
- We dragen bij aan het terugdringen van het aantal onechte en onterechte automatische meldingen.

3. Bevorderen vakmanschap

- We organiseren trainingen en oefeningen.
- We monitoren het vakbekwaamheidsniveau en nemen actie waar nodig.

4. Vergroten lerend vermogen

- We dragen eraan bij dat kennis wordt gedeeld.
- We zorgen ervoor dat het principe van 'lessons learned' wordt bevorderd.

Welke middelen hebben wij daarvoor beschikbaar?

03 Programma Brandweerondersteuning	Voorlopige JR 2016	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
Lasten						
Loon & sociale premies	6.016.511	5.330.606	5.360.750	5.360.750	5.360.750	5.360.750
Afschrijving	2.783.216	5.014	3.546.438	3.765.347	4.140.340	4.003.124
Rente	-	143	240.000	240.000	240.000	240.000
Inhuur	1.230.641	-	-	-	-	-
Energie	441.990	505.312	505.312	505.312	505.312	505.312
Duurzame goederen	322.501	340.000	352.800	352.800	352.800	352.800
Goederen overig	8.155.992	7.437.737	6.827.737	6.727.737	6.727.737	6.727.737
Stelpost	-	-	-	-	-	-
Dotatie aan voorziening	391	11.043	11.043	11.043	11.043	11.043
Kapitaallasten verrekening	-	-	-	-	-	-
Interne doorrekening	-	-	-	-	-	-
Resultaat Lasten	18.951.242	13.629.855	16.844.080	16.962.989	17.337.982	17.200.766
Baten						
Goederen overig	1.795.664	1.346.831	1.346.831	1.346.831	1.346.831	1.346.831
Bijdrage provincie	45.056	-	-	-	-	-
Bijdrage derden	84.000	84.000	84.000	84.000	84.000	84.000
Interne doorrekening	-	-	-	-	-	-
Resultaat Baten	1.924.720	1.430.831	1.430.831	1.430.831	1.430.831	1.430.831
Reserves						
Onttrekking	-	350.000	-	-	-	-
Toevoeging	245.309	-	-	-	-	-
Resultaat	17.271.831	11.849.024	15.413.249	15.532.158	15.907.151	15.769.935

**In 2017 werden de totale afschrijvingslasten geraamd op het programma 9 (Algemene dekkingsmiddelen). Vanaf 2018 worden deze verantwoord op de programma's waar ze betrekking op hebben.*

Programma: 4. Crisisbeheersing

Programmahouder: mevr. A.H. Bronsvort
 Budgethouder: dhr. J. Wesselink, afdelingshoofd Crisisbeheersing

Waar gaat het over?

In stand houden van de regionale crisisorganisatie conform de uitgangspunten in het regionaal crisisplan. Voorbereiden crisisorganisatie op bestrijding van incidenten, rampen en crises, specifiek op de geprioriteerde risico's uit het regionaal risicoprofiel. Verbinden van partijen waarmee tijdens incidenten, rampen en crises wordt samengewerkt. Initiëren, stimuleren en coördineren van verbeteringen voor een effectieve en efficiënte rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Wat willen wij graag bereiken?

1. *Risicogerichte aanpak:* We willen aansluiten bij de risico's in de samenleving en beïnvloeden deze waar mogelijk, waardoor de kans en/of het effect afneemt (risicobeheersing). Bij incidenten, rampen en crises is de regionale crisisorganisatie in staat om flexibel, slagvaardig en outputgericht op te treden (crisisbeheersing).
2. *Informatiegestuurd optreden:* We willen dat de regionale crisisorganisatie informatie gestuurd functioneert en hanteren hiervoor de netcentrische werkwijze. We geven invulling aan onze coördinerende rol op de informatie uitwisseling tussen de partners.
3. *Inwonerparticipatie:* We willen de weerbaarheid en zelfredzaamheid van de inwoners in onze regio vergroten.

Wat gaan wij daarvoor doen?

1. *Risicogerichte aanpak*
 - We werken mee aan de ontwikkeling van een dynamisch risicoprofiel en continue monitoring van het risicobeeld. Hierdoor zijn (nieuwe) risicotypen in een vroeg stadium in beeld en zijn we in staat te anticiperen, gericht op risicoreductie en de operationele voorbereiding van de crisisorganisatie.
 - We werken aan de doorontwikkeling van de crisisorganisatie zodat deze op termijn flexibeler, slagvaardiger en outputgerichter wordt.
 - We geven uitvoering aan nieuw beleid van multidisciplinair opleiden, trainen, oefenen.
 - We intensiveren de samenwerking met de aangrenzende veiligheidsregio's en onze Duitse collega's.
 - We geven uitvoering aan het communicatiebeleid dat samen met gemeenten in 2017 is ontwikkeld.
 - We coördineren in samenwerking met gemeenten en crisispartners de uitwerking van de prioritaire risico's die in het regionaal risicoprofiel staan.
2. *Informatiegestuurd optreden*
 - We werken mee aan de inrichting van een netwerkcentrum waar alle informatie samen komt. Op basis hiervan willen we een actueel multidisciplinair risicobeeld generen.
 - We zorgen ervoor dat crisispartners zijn aangesloten op het netcentrisch systeem.
 - We implementeren de netcentrische werkwijze in de crisisorganisatie door middel van multidisciplinaire opleidingen, trainingen en oefeningen.
 - We dragen regio breed bij aan kennis- en informatiemanagement. Hieronder valt ook het ontsluiten van risico- en crisisinformatie.
3. *Inwonerparticipatie*
 - We ontwikkelen initiatieven waardoor inwoners, bedrijven en instellingen zich meer bewust zijn van de (geprioriteerde) risico's in hun directe omgeving.
 - We ontwikkelen samen met bewoners, ondernemers en instellingen incidentscenario's waarbij naast de rol van de hulpverleningsdiensten ook expliciet wordt gekeken naar de mogelijke rol van burgers, bedrijven en instellingen tijdens de incidentbestrijding.
 - Door middel van een interactieve website/app willen we een front office organiseren waarbij informatie wordt verstrekt over risico's uit het regionaal risicoprofiel

Welke middelen hebben wij daarvoor beschikbaar?

04 Programma Crisisbeheersing	Voorlopige JR 2016	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
Lasten						
Loon & sociale premies	408.889	729.613	918.751	918.751	918.751	918.751
Afschrijving	1.131	-	66.372	66.372	66.372	66.372
Rente	-	-	2.500	2.500	2.500	2.500
Inhuur	130.051	-	-	-	-	-
Goederen overig	254.066	221.868	146.868	146.868	146.868	146.868
Stelpost	-	-	-	-	-	-
Kapitaallasten verrekening	-	-	-	-	-	-
Resultaat Lasten	794.137	951.481	1.134.491	1.134.491	1.134.491	1.134.491
Baten						
---	-	-	-	-	-	-
Resultaat Baten	-	-	-	-	-	-
Reserves						
Onttrekking	-	-	-	-	-	-
Toevoeging	-	-	-	-	-	-
Resultaat	794.137	951.481	1.134.491	1.134.491	1.134.491	1.134.491

Programma:

5. GHOR

Programmahouder:

mevr. A. Vermeulen

Budgethouder:

vacant, afdelingshoofd GHOR

Waar gaat het over?

Een flexibele en sterke operationele GHOR-organisatie met zelfredzaamheid en burgerparticipatie als één van de dragende pijlers, evenals de informatiegestuurde besluitvorming in het geneeskundig netwerk.

Wat willen wij bereiken?

1. *Een netwerkorganisatie* die invulling geeft aan de geneeskundige hulpverlening bij rampen en ongevallen.
2. *Beleid op nieuwe thema's* 'Flexibele & sterke operationele GHOR-organisatie', 'Informatiegestuurde besluitvorming in het geneeskundig netwerk' en 'Zelfredzaamheid & burgerparticipatie'.
3. *Bijdragen aan landelijke/interregionale beleidsontwikkelingen.*

Wat gaan wij daarvoor doen?

1. *Netwerkorganisatie*
 - Onze organisatie is flexibel ingericht met een kleine kern met goede relaties en sterk accountbeheer. De afspraken met zorginstellingen, zorgaanbieders en de GGD vullen wij in vanuit meerdere rollen: regisseur, adviseur, stimulator, initiator en facilitator.
 - Onze – structurele - advisering betreft veelal een signalerings- en adviesfunctie aan het bevoegd gezag in zaken van veiligheid en gezondheid, zoals: evenementen, gebouwde omgeving, zorgcontinuïteit, ingrijpende gebeurtenissen en sociale veiligheid. Bij de evenementenadvisering richten we ons met name op de grotere evenementen. In het kader van advisering gebouwde omgeving werken we nauw samen met de brandweer; de inhoudelijke expertise rond geneeskundige advisering komt van onze ketenpartners. In deze samenwerking vervullen wij een regierol.
 - We ondersteunen de zorgpartners in hun crisisvoorbereiding en plannen voor zorgcontinuïteit.
 - We betrekken lokale zorgnetwerken actief bij ingrijpende gebeurtenissen en sociale veiligheid issues.
 - We richten de psychosociale hulpverlening opnieuw in, samen met GGD, gemeenten en deelnemende organisaties.
 - We continueren de samenwerking met de GGD voor scenario-ontwikkeling en crisisbeheersing.
2. *Beleid nieuwe thema's ontwikkelen*
 - We richten de informatiegestuurde besluitvorming binnen de witte kolom in, in samenwerking met andere afdelingen van VNOG, ketenpartners en omliggende GHOR-regio's.
 - We bevorderen en borgen de vakbekwaamheid van onze operationele functionarissen en teams.
 - We continueren de gezamenlijke activiteiten met Regionale Overleggen Acute Zorg (ROAZ) voor informatievoorziening en het opleiden, trainen en oefenen van de witte kolom.
 - We stemmen onze activiteiten in het kader van zelfredzaamheid en burgerparticipatie af met andere VNOG afdelingen, ketenpartners en omliggende GHOR-regio's
3. *Landelijke/interregionale ontwikkelingen*
 - We sluiten aan bij relevante overlegstructuren. Samen met de regionale ambulancevoorziening (RAV) en het Nederlandse Rode Kruis investeren we in het opleiden, trainen en oefenen van alle functionarissen in hun rol binnen de GGB (Grootschalige geneeskundige bijstand).

- Wij volgen de positionering en inrichting van de witte meldkamer(s) in de Landelijke Meldkamer (LMO) op de voet, vanwege de invloed daarvan op de aansturing en opschaling van de witte kolom.
- We werken bij meerdere thema's samen. De komende jaren zal de samenwerking met onze buurregio's op meerdere thema's concreter vorm krijgen

Welke middelen hebben wij daarvoor beschikbaar?

05 Programma GHOR	Voorlopige JR 2016	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
Lasten						
Loon & sociale premies	770.759	693.226	816.303	816.303	816.303	816.303
Afschrijving	47.073	-	2.829	-	-	-
Inhuur	420.246	436.700	466.700	466.700	466.700	466.700
Energie	-	-	-	-	-	-
Goederen overig	336.181	171.707	141.707	141.707	141.707	141.707
Stelpost	-	-	-	-	-	-
Kapitaallasten verrekening	-	-	-	-	-	-
Resultaat Lasten	1.574.259	1.301.633	1.427.539	1.424.710	1.424.710	1.424.710
Baten						
Inhuur	-	-	-	-	-	-
Goederen overig	134.532	131.500	131.500	131.500	131.500	131.500
Resultaat Baten	134.532	131.500	131.500	131.500	131.500	131.500
Reserves						
Onttrekking	-	-	-	-	-	-
Toevoeging	-	-	-	-	-	-
Resultaat	1.439.727	1.170.133	1.296.039	1.293.210	1.293.210	1.293.210

Programma: 6. Meldkamer Oost-Nederland, kolom brandweer

Programmahouder: dhr. J.W. Wiggers

Budgethouder: Dhr. N. Hoorweg, afdelingshoofd MON-kolom brandweer

Waar gaat het over?

Ontvangen en begeleiden van meldingen, het begeleiden van incidenten, oefenen, het regionaal brandmeldsysteem, het project "terugdringen onnodige en onterechte meldingen" en de landelijke meldkamerorganisatie (LMO).

Wat willen wij graag bereiken?

We zijn dé betrouwbare verbinding tussen de hulpverlening en de bevolking. We werken als fysiek meld-, regel- en coördinatiecentrum, waar alle meldingen van brandweer (politie en geneeskundige zorg) binnen komen. We coördineren de hulpverleningsdiensten en sturen deze aan.

1. *Ontvangen en begeleiden van meldingen:* We willen de burger zo snel mogelijk voorzien van een adequaat optreden van de brandweer.
2. *Begeleiden incidenten:* We willen de eenheden op straat goed inzetten, aansturen en (bij een reguliere inzet en bij opschaling) alarmeren we de juiste personen en eenheden. We registreren in aanvang de (multidisciplinaire) opschaling (GRIP).
3. *Oefenen:* We willen de kennis en vaardigheden van onze centralisten vergroten.
4. *RBS en TOOM:* We dragen bij aan de instandhouding van het regionaal brandmeldsysteem en dringen het aantalodeloze automatische alarmeringen terug.
5. *Overig (o.a. Landelijke Meldkamer):* We willen ons inzetten voor een goede samenwerking in de nieuwe Landelijke Meldkamerorganisatie.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. *Ontvangen en behandelen van meldingen*
 - We nemen alle (acute) hulpvragen van burgers aan (brandweezorg en grootschalige incidenten) en we behandelen en coördineren de hulpvragen.
 - Op basis van uitvraag classificeren we een hulpvraag effectief en volgt een vakkundige, snelle en juiste alarmering van brandweereenheden
2. *Begeleiden van incidenten*
 - De brandweereenheden worden door onze centralist begeleid bij de inzet.
 - In de eerste aanvang van een incident zorgt de centralist voor beeldvorming op basis van de beschikbare informatie.
 - We oefenen een faciliterende functie uit voor de hulpverleners op straat en voeren de regie in de communicatielijnen.
 - We hebben daarbij tevens een lifeline- en vraagbaakfunctie voor de hulpverleners, daarom zijn we altijd bereikbaar voor de eenheden en denken we (ongevraagd) mee en vooruit.
 - We fungeren als knooppunt van informatiestromen.
 - De centralist zorgt bij opschaling voor het alarmeren van grootschalig optreden, de hoofdstructuur en andere instanties.
3. *Oefenen*
 - Onze centralisten worden geoefend in hun vaardigheden als centralist
 - We oefenen samen met onze partners, waarbij de samenwerking tussen de meldkamer en het veld wordt beoefend.
4. *RBS en TOOM*
 - Bij een automatisch alarm verifiëren we eerst (bij daarvoor van tevoren bepaalde abonnees) de melding door middel van contrabellen.
 - We voeren nevenwerkzaamheden uit voor het openbaar brandmeldsysteem uit (o.a. acteren we op storingen en behandelen we verzoeken tot testen van een installatie).

5. Overig (o.a. voorbereidingen Landelijke Meldkamer Organisatie)

- Een aantal van onze centralisten heeft een extra taak als calamiteitencoördinator op de meldkamer. Bij grotere (GRIP) incidenten coördineren deze tussen de drie disciplines en zorgen voor het eerste meldkamerbeeld. Dit wordt aangeboden aan de sleutelfunctionarissen in hoofdstructuur van crisisbeheersing en rampenbestrijding.
- Er wordt gewerkt aan de vormgeving en inrichting van de meldkamer in Oost-Nederland. Als één van de partners nemen wij deel aan dit proces en brengen arbeidscapaciteit in. In de nieuwe meldkamer worden de huidige vier meldkamers in de provincies Gelderland en Overijssel samengevoegd tot één. Deze wordt gevestigd in Apeldoorn.

Welke middelen hebben wij daarvoor beschikbaar?

06 Programma MON	Voorlopige JR 2016	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
Lasten						
Loon & sociale premies	968.603	895.774	815.581	815.581	815.581	815.581
Afschrijving	4.064	3.947	-	-	-	-
Inhuur	71.253	47.000	47.000	47.000	47.000	47.000
Goederen overig	20.603	85.733	85.733	85.733	85.733	85.733
Bijdrage MON beheer	521.145	510.000	510.000	510.000	510.000	510.000
Centralisten tlv VR Ijsselland	-	-	375.160	375.160	375.160	375.160
Kapitaallasten verrekening	-	-	-	-	-	-
Resultaat Lasten	1.585.668	1.542.454	1.833.474	1.833.474	1.833.474	1.833.474
Baten						
Goederen overig	255.035	156.914	152.596	152.596	152.596	152.596
Inkomsten VR Ijsselland	-	-	375.160	375.160	375.160	375.160
Resultaat Baten	255.035	156.914	527.756	527.756	527.756	527.756
Reserves						
Onttrekking	-	-	-	-	-	-
Toevoeging	-	-	-	-	-	-
Resultaat	1.330.633	1.385.540	1.305.718	1.305.718	1.305.718	1.305.718

Programma: 7. Bedrijfsvoering

Programmahouder: dhr. H.J. van Schaik
Budgethouder: dhr. O. Paans, afdelingshoofd Bedrijfsvoering

Waar gaat het over?

Ondersteuning van primaire en overige processen voor bestuur, directie, management en andere afdelingen. Dit betreft financiën, inkoopadvisering, verzekeringen, HRM, secretariële en administratieve ondersteuning alsmede informatisering en telefonie

Wat willen wij graag bereiken?

Wij willen bijdragen aan een goede balans tussen dienstverlening, professionaliteit en een doelmatige inzet van middelen.

1. *Eenduidigheid beleid*: We willen samenhang en integraliteit van producten/diensten.
2. *Financiële positie*: We willen een solide financiële positie en een rechtvaardige en transparante financiële huishouding.
3. *Informatiegestuurd werken*: We willen informatiegestuurd werken inhoud geven en faciliteren door te zorgen voor een goede informatiepositie van alle stakeholders.
4. *Mensgericht werken*: We willen een organisatie zijn waarin met passie, plezier en ambitie samengewerkt wordt. De medewerkers (beroeps en vrijwilligers) staan centraal en krijgen de ruimte zich te ontwikkelen, zodat zij duurzaam inzetbaar zijn.

Wat gaan wij daarvoor doen?

1. Eenduidigheid beleid

- We bereiden de bestuurlijke overleggen en het managementteamoverleg voor.
- We zorgen voor (juridische) advisering en houden regelingen actueel.
- We dragen bij aan projecten, programma's en aan (meerjaren) beleidsontwikkeling.
- We ondersteunen communicatie activiteiten vanuit een corporate communicatievisie.
- We verzorgen communicatie bij complexe (pers)vragen en voorzien in het perspectief.

2. Financiële positie

- Nadat in 2017 inzicht in de financiële realisatie is verbeterd staat 2018 in het teken van het leggen van de relatie tussen en voorspelbaarheid van kosten en prestaties.
- We zorgen voor bestuurlijke informatievoorziening op het gebied van financiën, verzekeringen en inkoop die transparant en tijdig is.

3. Informatiegestuurd werken

- We richten proactief beheer VNOG Domein / (operationele) informatievoorziening in.
- We faciliteren innovaties, nemen veiligheidsmaatregelen en zorgen voor continuïteit.
- We adviseren over actuele thema's en maken een 'Beleidsplan informatievoorziening 2019 en verder', met concretisering van speerpunten, waaronder: Burgerparticipatie, (keten)partners, Innovatie in de veiligheids-informatie-keten, informatiebeveiliging.

4. Mensgericht werken

- We adviseren omtrent registratie, verslaglegging, rapportering en stuurinformatie.
- We werken aan vereenvoudiging en uniformering van processen rondom personeel.
- We uniformeren en koppelen systemen om een kernregistratie van personele gegevens te realiseren die een spil is voor andere afnemende systemen.
- We besteden het personeelsmanagementsysteem en de salarisverwerking aan.
- We faciliteren de strategische personeelsplanning, mobiliteit en ontwikkeling van medewerkers met het oog op duurzame inzetbaarheid.
- We zetten in op scholing en persoonlijke ontwikkeling in relatie tot talentmanagement en mobiliteit.
- We faciliteren programma's voor vrijwilligers, samen met afdeling Incidentbestrijding.
- We ontwikkelen ons Arbo beleid door, mede op basis van de RI&E 2017 en de leidinggevende als casemanager.

Welke middelen hebben wij daarvoor beschikbaar?

07 Programma Bestuur en Bedrijfsvoering	Voorlopige JR 2016	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
Lasten						
Loon & sociale premies	4.357.134	6.112.007	6.012.506	6.012.506	6.012.506	6.012.506
Afschrijving	118.660	-	716.909	803.181	928.188	1.065.404
Rente	-	-	22.600	22.600	22.600	22.600
Inhuur	1.919.940	137.000	137.000	100.000	100.000	100.000
Duurzame goederen	16.912	-	-	-	-	-
Goederen overig	2.624.800	3.789.687	3.324.687	3.261.687	3.261.687	3.261.687
Stelpost	-	-	-	-	-	-
Dotatie aan voorziening	-	-	-	-	-	-
Kapitaallasten verrekening	-	-	-	-	-	-
Resultaat Lasten	9.037.446	10.038.694	10.213.702	10.199.974	10.324.981	10.462.197
Baten						
Goederen overig	7.656	-	-	-	-	-
Overige bijdrage overheid	26.764	-	-	-	-	-
Bijdrage provincie	-	-	-	-	-	-
Bijdrage derden	-	-	5.100	5.100	5.100	5.100
Resultaat Baten	34.420	-	5.100	5.100	5.100	5.100
Reserves	-					
Onttrekking	-	150.000	-	-	-	-
Toevoeging	-	-	-	-	-	-
Resultaat	9.003.026	9.888.694	10.208.602	10.319.874	10.519.881	10.707.097

Programma:

8. Directie en Control

Programmahouder:

dhr. J.C.G.M. Berends

Budgethouder:

dhr. A. Schoenmaker, algemeen directeur

Waar gaat het over?

Directie en control.

Wat willen we graag bereiken?

1. *Directie:* We willen een organisatie zijn die voorbereid is en blijft op de toekomst, zodat de organisatie haar doelstellingen bereikt en haar (wettelijke) taken uitvoert.
2. *Control:* We willen dat de directie en het bestuur worden geïnformeerd over de mate van besturing en beheersing in de organisatie.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. Directie

- Draagt zorg voor implementatie en doorontwikkeling van de organisatiefilosofie, -structuur en -cultuur.
- In het kader van de reorganisatie is vanaf 2016 in totaal een budget van € 2 miljoen beschikbaar voor vier jaar (gemiddeld € 5 ton per jaar).
- Draagt zorg voor een werkomgeving waarin mensgericht met passie, plezier en ambitie samengewerkt wordt aan de veiligheid van de samenleving
- Draagt zorg voor een transparante besluitvormingslijn, waarbij we zorgen voor helderen en tijdige communicatie over de (voorbereide) voorstellen.
- Stimuleert het proces-, project- en programmagericht denken en werken.
- Zorgt voor structureel overleg met de veiligheidspartners binnen het multidisciplinair veiligheidsoverleg.
- Zorgt voor een planmatige aanpak zodat alle betrokkenen hun rol kunnen spelen.

2. Control

- De controller bewaakt de mate van besturing en beheersing in de organisatie en treedt op als business partner van directie en bestuur
- De controller ontwikkelt de beheersfunctie en probeert in een zo vroeg mogelijk stadium gevraagd en ongevraagd te adviseren, zonder daarbij onderdeel van de legitimatie van de besluitvorming te worden.
- Control richt zich op risicomanagement, informatiemanagement, procesmanagement, kwaliteitsmanagement, ao/ic, de planning & controlcyclus en de uitvoering van audits
- De controller brengt de risico's die voortkomen uit de onderdelen van de organisatie in kaart alsmede de bedrijfsvoering risico's in het algemeen en vertaalt deze voor zover mogelijk in financiële zin, waarmee een relatie met de weerstandscapaciteit van de organisatie wordt gelegd.
- De controller initieert, ondersteunt en stimuleert informatiestromen opdat de wenselijke besluiten worden genomen en dat afwegingen plaatsvinden in het licht van urgentie, rechtmatigheid, risico's, effectiviteit en efficiëntie.
- De controller ondersteunt en stimuleert dat de processen zo worden ingericht dat ze zichtbaar bijdrage aan de doelstelling leveren en er voldoende beheersmaatregelen zijn getroffen
- De controller draagt bij aan het kwaliteitssorgsysteem
- De controller ziet toe op een afdoende systeem van administratieve organisatie en interne controle.
- De controller adviseert directie en bestuur over de producten in de planning & controlcyclus
- De controller organiseert een systeem van onderzoek en reflectie om een oordeel te kunnen vormen over de mate van beheersing door de organisatie

Welke middelen hebben wij daarvoor beschikbaar?

08 Programma Directie, Control en Staf	Voorlopige JR 2016	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
Lasten						
Loon & sociale premies	816.717	359.452	240.432	240.432	240.432	240.432
Inhuur	514.820	-	-	-	-	-
Goederen overig	351.861	663.101	983.101	983.101	483.101	483.101
Stelpost	-	-	-	-	-	-
Resultaat Lasten	1.683.398	1.022.553	1.223.533	1.223.533	723.533	723.533
Baten						
Inhuur	403.967	-	-	-	-	-
Goederen overig	21.368	-	-	-	-	-
Resultaat Baten	425.335	-	-	-	-	-
Reserves						
Onttrekking	-	-	-	-	-	-
Toevoeging	-	-	-	-	-	-
Resultaat	1.258.063	1.022.553	1.223.533	1.223.533	723.533	723.533

Programma: 9. Algemene dekkingsmiddelen & Onvoorzien

Programmahouder: dhr. H.J. van Schaik
 Budgethouder: dhr. A. Schoenmaker, algemeen directeur

Op het programma algemene dekkingsmiddelen staan de middelen die betrekking hebben op de gemeentelijke bijdragen, de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding en de stelposten, die (nog) niet zijn toe te rekenen aan een bepaald programma.

De kapitaalmarktrente geeft een stijgende trend te zien. Weliswaar is het rentepercentage nog steeds historisch laag, maar is in de afgelopen maanden gestegen van 0,5% naar 1%. Anderzijds wordt als gevolg van de intensivering van de investeringen de totale financieringsbehoefte in de komende jaren groter. Hierdoor zal er sprake zijn van een toename van de totale kapitaallasten (afschrijving en rentecomponent). Meerjarig is uitgegaan van 85% investeringen uit het Meerjaren Investeringsprogramma (MJIP). Een reëel te verwachten volume op termijn (ook landelijk gezien) is namelijk 85% van het MJIP. Bij de kadernota 2019-2022 brengen wij de te verwachten kapitaallastenontwikkeling nader in beeld op basis van de werkelijk te verwachten investeringen.

De gemeentelijke bijdragen zijn voor 2018 verhoogd voor de loon- en prijscompensatie zoals vastgesteld in de Kadernota 2018-2021. Voor de hoogte van de BDuR-uitkering is de decembercirculaire 2016 van het ministerie van Veiligheid en Justitie gebruikt.

Welke middelen hebben wij daarvoor beschikbaar?

09 Algemene Dekkingsmiddelen	Voorlopige JR 2016	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
Lasten						
Loon & sociale premies	1.244.984	1.275.627	1.868.996	1.868.996	1.868.996	1.868.996
Afschrijving	-	4.397.681	-	-	-	-
Rente	392.587	79.255	548.000	548.000	548.000	548.000
Inhuur	-	-	-	-	-	-
Goederen overig	289.263	144.800	227.580	227.580	227.580	227.580
Bijzondere bijdrage	7.730.082	-	-	-	-	-
Kapitaallasten verrekening	-	-	-	-	-	-
Stelpost afschrijvingen	-	-	52.352	-	-	-
Stelpost	-	59.238	84.365	84.365	84.365	84.365
Resultaat Lasten	9.656.916	5.956.601	2.781.293	2.728.941	2.728.941	2.728.941
Baten						
Doorverdeelde rente	313.647	-	548.000	548.000	548.000	548.000
Rijksbijdrage	8.168.508	7.710.000	7.749.815	7.749.815	7.749.815	7.749.815
Bijdrage verdeelmodel	41.866.537	39.117.757	39.441.142	39.441.142	39.441.142	39.441.142
Gemeentelijke bijdrage anders	-	-	-	-	-	-
Goederen overig	90.991	403.469	403.469	403.469	403.469	403.469
Mutatie voorziening	5.985	-	-	-	-	-
Resultaat Baten	50.445.668	47.231.226	48.142.426	48.142.426	48.142.426	48.142.426
Reserves						
Onttrekking	6.408.944	25.000	-	-	-	-
Toevoeging	1.442.379	-	-	-	-	-
Resultaat	-45.755.317	-41.299.625	-45.361.133	-45.413.485	-45.413.485	-45.413.485

Programma: 10. Brandweerkazernes in eigendom en overgangrecht

Programmahouder: dhr. H.J. van Schaik
 Budgethouder: dhr. D. de Vries, afdelingshoofd Brandweerondersteuning

Waar gaat het over?

Het gaat hier om vier kazernes in ons eigendom (Apeldoorn-Saba, Doetinchem, Harderwijk, Heerde) en om de afwikkeling van de financiële gevolgen van het overgangsrecht met de gemeenten Apeldoorn en Doetinchem. Dit programma wordt één op een met de desbetreffende gemeenten verrekend en is geen onderdeel van het verdeelmodel.

Wat willen wij graag bereiken?

1. *Kazernes*: We willen goed uitgeruste en onderhouden kazernes, zodat de uitruk kan plaatsvinden en werkzaamheden er kunnen worden verricht.
2. *Overgangsrecht*: We willen een juiste uitvoering van het overgangsrecht.

Wat gaan wij daarvoor doen?

1. *Kazernes*
 - We zorgen ervoor dat het onderhoud en facilitaire diensten plaatsvinden.
 - Begin 2018 wordt de kazerne Heerde weer overgedragen aan de gemeente Heerde, omdat dan de herzieningsperiode van de BTW op onroerende zaken in gebruik bij de brandweer verstreken is en daarmee het financieel nadeel als gevolg van deze herziening is voorkomen.
2. *Overgangsrecht*
 - We zorgen ervoor dat de kosten worden verrekend met de betreffende gemeenten.

Welke middelen hebben wij daarvoor beschikbaar?

De kazernes en het overgangsrecht worden een op een met de betreffende gemeenten verrekend.

10 Programma Brandweerkazernes in eigendom en overgangsrecht	Voorlopige JR 2016	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
Lasten						
Loon & sociale premies	725.661	1.065.396	909.391	909.391	853.391	774.391
Afschrijving	401.666	372.660	393.600	393.600	393.600	393.600
Rente	312.029	285.563	282.900	282.900	282.900	282.900
Energie	106.444	540.969	190.000	190.000	190.000	190.000
Duurzame goederen	50.729	63.763	58.500	58.500	58.500	58.500
Goederen overig	1.753.867	575.021	1.074.312	1.074.312	1.074.312	1.074.312
Stelpost	-	227.694	-	-	-	-
Dotatie aan voorziening	37.584	56.850	180.000	180.000	180.000	180.000
Kapitaallasten verrekening	-	-	-	-	-	-
Resultaat Lasten	3.387.980	3.187.916	3.088.703	3.088.703	3.032.703	2.953.703
Baten						
Goederen overig	170.297	129.066	88.700	88.700	88.700	88.700
Bijdrage derden	82.589	-	-	-	-	-
Gemeentelijke bijdrage anders	3.145.847	3.058.850	2.840.003	2.840.003	2.784.003	2.705.003
Bijdrage derden	-	-	160.000	160.000	160.000	160.000
Resultaat Baten	3.398.733	3.187.916	3.088.703	3.088.703	3.032.703	2.953.703
Reserves						
Onttrekking	-	-	-	-	-	-
Toevoeging	-	-	-	-	-	-
Resultaat	-10.753	-	-	-	-	-

4. Overzicht baten en lasten

Overzicht van baten en lasten	2018				2019				2020			
	Incidentele lasten	Incidentele baten	Structurele lasten	Structurele baten	Incidentele lasten	Incidentele baten	Structurele lasten	Structurele baten	Incidentele lasten	Incidentele baten	Structurele lasten	Structurele baten
01 Programma Risicobeheersing	50.000	130.526	4.143.679	165.220		130.526	4.143.679	165.220	-	130.526	4.143.679	165.220
02 Programma Incidentbestrijding			10.881.568				10.881.568				10.881.568	
03 Programma Brandweerondersteuning			16.844.080	1.430.831			16.962.989	1.430.831			17.337.982	1.430.831
04 Programma Crisisbeheersing			1.134.491				1.134.491				1.134.491	
05 Programma GHOR			1.427.539	131.500			1.424.710	131.500			1.424.710	131.500
06 Programma MON			1.833.474	527.756			1.833.474	527.756			1.833.474	527.756
07 Programma Bestuur en Bedrijfsvoering	100.000		10.113.702	5.100			10.199.974	5.100			10.324.981	5.100
08 Programma Directie, Control en Staf	820.000		403.533		820.000		403.533		320.000		403.533	
09 Algemene Dekkingsmiddelen			2.781.293	48.142.426			2.728.941	48.142.426			2.728.941	48.142.426
10 Programma Brandweerkazernes in eigendom en overgangsrecht			3.088.703	3.088.703			3.088.703	3.088.703			3.032.703	3.032.703
Totaal Exploitatie	970.000	130.526	52.652.062	53.491.536	820.000	130.526	52.802.062	53.491.536	320.000	130.526	53.246.062	53.435.536
Onttrekking/Toevoeging reserves	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal Generaal	970.000	130.526	52.652.062	53.491.536	820.000	130.526	52.802.062	53.491.536	320.000	130.526	53.246.062	53.435.536

Overzicht van baten en lasten	2021			
	Incidentele lasten	Incidentele baten	Structurele lasten	Structurele baten
01 Programma Risicobeheersing	-	130.526	4.143.679	165.220
02 Programma Incidentbestrijding			10.881.568	
03 Programma Brandweerondersteuning			17.200.766	1.430.831
04 Programma Crisisbeheersing			1.134.491	
05 Programma GHOR			1.424.710	131.500
06 Programma MON			1.833.474	527.756
07 Programma Bestuur en Bedrijfsvoering			10.462.197	5.100
08 Programma Directie, Control en Staf	320.000		403.533	
09 Algemene Dekkingsmiddelen			2.728.941	48.142.426
10 Programma Brandweerkazernes in eigendom en overgangsrecht			2.953.703	2.953.703
Totaal Exploitatie	320.000	130.526	53.167.062	53.356.536
Onttrekking/Toevoeging reserves	-	-	-	-
Totaal Generaal	320.000	130.526	53.167.062	53.356.536

Uitgangspunten

Het Algemeen Bestuur heeft op 30 maart 2017 de Kadernota 2018-2021 vastgesteld, met daarin onder andere opgenomen de uitgangspunten voor de begroting 2018:

- Er wordt een prijsindex toegepast van 0,8% en er wordt een loonindex toegepast van 1,0% conform septembercirculaire 2016 gemeentefonds.
- De formatie is geraamd op basis van het vastgestelde formatieplan, op de hoogste anciënniteit
- Door de loon- en prijscompensatie toe te passen op onze begroting 2018 stijgen de kosten als volgt:

*1.000

	Begroting 2017	Looncompensatie 1%	Prijscompensatie 0,80%	Totaal	Verdeling:		
					BDuR	Gemeenten	Totaal
Loonsom	22.900	229	-	229	37	192	229
Vergoeding vrijwilligers	6.186	62	-	62	-	62	62
Goederen en diensten	10.375	-	83	83	13	70	83
Totaal	39.461	291	83	374	50	324	374

- In totaal bedraagt voor 2018 de loon – en prijsindex € 374.000.
- De begroting bestaat uit een door de gemeenten gefinancierd deel en een vanuit de 'Brede Doeluitkering Rampenbestrijding' (BDuR) gefinancierd deel. Als verhouding tussen gemeentelijk deel en BDuR deel wordt 84%/16% gebruikt. Dit is de verhouding tussen de inkomsten BDuR en de gemeentelijke bijdragen.
- De indexatie over het gemeentelijke deel van de begroting bedraagt € 323.386 en komt ten laste van de gemeenten.
- De indexatie van het BDuR gedeelte komt ten laste van de BDuR uitkering.
- De kapitaallasten worden gemaximeerd op € 5,4 miljoen conform de informatienota "Meerjareninvesteringsprogramma", zoals behandeld in het algemeen bestuur van 27 oktober 2016.
- Voor de producten RBS en dienstverlening wordt uitgegaan van kostendekkende tarieven.
- Voor de berekening van de kapitaallasten voor de vier overgenomen kazernes van onroerende zaken wordt uitgegaan van de percentages van de voor de financiering van deze objecten afgesloten leningen.

Verwerkte besluiten uit de Kadernota 2018-2021	2018	2019	2020	2021
Ontwikkelbudget informatiestuurd en inwonerparticipatie	320.000	320.000		
Ontwikkelingen/nieuw beleid Kadernota 2019-2022			320.000	320.000
Doorontwikkelen Monitoren Risico's en Incidenten	50.000			
Herinrichting en autonome ontwikkelingen HR 21 Regionale	198.684	198.684	198.684	198.684
Regeling Operationele Functies				
Beleidsvorming en verdere doortontwikkeling jeugdbrandweer	50.000	50.000	50.000	50.000
Cultuur- en leiderschapstraject	100.000			
Loon- prijscompensatie 2018	374.000	374.000	374.000	374.000
Verhoging gemeentelijke bijdragen en Brede Doeluitkering	-374.000	-374.000	-374.000	-374.000
Rampenbestrijding (BDuR)				
Totaal	718.684	568.684	568.684	568.684

5. Paragrafen

5.1. Weerstandsvermogen en risicomanagement

In de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicomanagement' worden de risico's in beeld gebracht en gerelateerd aan de weerstandscapaciteit. Het berekenen van de weerstandscapaciteit is conform het VNOG beleid en het BBV. Hiervoor wordt een brondocument aangehouden waarin de meerjarige ontwikkelingen en daaraan gekoppelde risico's in beeld worden gebracht. Deze paragraaf is op basis daarvan gesplitst in risico's en overige ontwikkelingen. Er is aangesloten op de meest recente kadernota en jaarrekening.

Risico's

Bij risico's is het niet mogelijk om tijdig bij te sturen, waarvoor de Algemene Reserve als buffer dient.

	Risico's (*€ 1.000)	2018
1.	Arbeidshygiëne	800

Toelichting

1. Arbeidshygiëne

Er wordt landelijk beleid ontwikkeld over arbeidshygiëne van brandweerlieden. Dit kan op den duur leiden tot structurele stijging op de begrotingsposten 'materiaal', 'uren vrijwilligers' en mogelijk 'huisvesting'. Naar verwachting zal er een brancherichtlijn komen en moeten nieuwe taken en materialen worden ingevoerd. Hierbij is aanvullend opleiding, oefenen en onderhoud nodig. De ontwikkelingen brengen verplichtingen met zich mee die onvermijdelijk zullen zijn. Over de exacte invulling kunnen wellicht op onderdelen nog door de VNOG zelf richtlijnen en beleidskeuzes worden gemaakt. Na de RI&E volgt een plan van aanpak dat over meerdere jaren loopt. Bedragen kunnen substantieel zijn. In het land worden bedragen tussen de € 800.000 en 3,5 mln per veiligheidsregio genoemd.

Overige ontwikkelingen

Op overige ontwikkelingen kan normaliter tijdig worden bijgestuurd.

	Overige ontwikkelingen
1.	Vergrijzing en kortere doorlooptijd vrijwilligers
2.	Landelijk beleid realistisch oefenen
3.	Heroverweging slagkracht
4.	Arbeidstijdenwet
5.	Synchronisatie p-regelingen vrijwilligers
6.	Landelijke Meldkamerorganisatie, LMO
7.	Voortzetting Regionaal Brandmeld Systeem
8.	Voortraject en toepassing demarcatie huisvesting
9.	Postcommandanten in beroepsdienst
10.	Extra uurvergoedingen door nieuwe manier van keuren

Toelichting

1. Demografische ontwikkeling en kortere doorlooptijd vrijwilligers

De maatschappelijke trends van demografische ontwikkelingen raken mogelijk ook de brandweer. Verder is te zien dat de jongeren die bij de brandweer komen, minder lang bij de brandweer blijven. De binding met de brandweer is minder sterk dan in het verleden. Dit betekent dat er vaker moet worden gekeurd, geworven, opgeleid en dat vaker nieuwe medewerkers van eigen persoonlijke beschermingsmiddelen moeten worden voorzien. Dit heeft effect op de begrotingsposten 'opleiden (vakbekwaam worden)', 'PP-MO / bedrijfsgeneeskundige zorg en keuringen', 'brandweerkleding' en 'uren vrijwilligers'. Vanwege het ontbreken van actuele inzichten zijn de effecten nog niet te kwantificeren.

Op veel posten spelen vrijwilligers ook een rol bij taken rondom materieel & logistiek (momenteel is dat om te rekenen naar circa 6,4 fte). 'Minder vrijwilligers' kan er ook toe leiden dat deze taken op een andere wijze moeten worden opgevangen (bijv. door vast

personeel), waar ook meerkosten uit zullen volgen. De exacte gevolgen van deze trend zijn nu nog niet te voorzien, maar dit onderwerp vraagt om een aandachtige monitoring, zodat tijdig maatregelen kunnen worden getroffen.

2. Landelijk beleid realistisch oefenen

Dit betreft het verhogen van kwaliteit en inzet op veiligheid en heeft mogelijk gevolgen voor de begrotingspost 'oefening en training (vakbekwaam blijven)'.

3. Heroverweging Slagkracht

Dit betreft de mogelijkheid van een langere doorlooptijd van materieel waardoor hogere structurele onderhoudskosten kunnen ontstaan op de post 'onderhoud voertuigen'.

4. Arbeidstijdenwet

Bij de VNOG zijn medewerkers vaak op meerdere manieren verbonden aan de organisatie: als dagdienst-/kantoormedewerker, als (brandweer)vrijwilliger, als instructeur via een externe organisatie, etc. Individuen met meerdere rollen kunnen echter een zodanige hoeveelheid uren gaan maken, dat dit kan leiden tot overtredingen van de Arbeidstijdenwet. De organisatie moet zich beraden hoe hiermee om te gaan.

5. Synchronisatie p-regelingen vrijwilligers

Nu alle vrijwilligers onder de VNOG vallen (één entiteit) zullen de oude (aanvullende) lokale vergoedingen en uitbetalingen uit de voormalige clusters gesynchroniseerd moeten worden. In 2017 zal er daarom één regiobrede set tot stand komen, die beoogd per 1 januari 2018 van kracht wordt. Dit is/wordt een lang traject waarin afstemming / onderhandeling nodig is, ook met de medezeggenschap. De financiële effecten van de synchronisatie zijn daardoor niet vooraf in te schatten. Er kan een (structureel) voordeel ontstaan, of een structureel nadeel. Of er kan een incidenteel nadeel ontstaan (bij bijv. een afbouwregeling over meerdere jaren, of een afkoopsom in één keer).

6. Landelijke Meldkamerorganisatie, LMO

De landelijke meldkamer wordt geleidelijk tot 2021 opgebouwd. In de opbouwfase zal de VNOG moeten bijdragen aan de projectkosten. Deze kosten bestaan hoofdzakelijk uit inzet van eigen uren. In het transitie akkoord staat dat er landelijk € 50 miljoen bezuinigd zal worden op het oorspronkelijke bedrag van € 200 miljoen. De taakstelling zal niet eerder dan in 2020 tot uiting gaan komen. De effecten hiervan voor de VNOG zijn nog onduidelijk. Bestuurlijk is het standpunt van de VNOG dat dezelfde kwaliteit moet blijven en dat er geen extra budget naar de meldkamer zal gaan. Kans 2018 klein, impact groot.

7. Voortzetting Regionaal Brandmeld Systeem n.a.v. landelijke discussie

Diverse ontwikkelingen maken op termijn een andere inrichting van het Openbaar Brandmeld Systeem (OMS-stelsel) noodzakelijk, mede gezien de samenvoegingen van regionale meldkamers naar tien meldkamergebieden. Het toekomstvast herinrichten van het OMS dient fasegewijs binnen de kaders van wet- en regelgeving plaats te vinden middels een zorgvuldige transitie, ook richting de burgers die al jaren gebruik maken van de OMS dienstverlening. Veiligheid en continuïteit m.b.t. de uitvoering van de kerntaken dient steeds zo goed mogelijk gewaarborgd te worden waarbij ook gelet moet worden op het voorkomen van nodeloze alarmeringen en onnodig uitrukken van de brandweer. Vanwege de overdracht van OMS meldingen op termijn naar het landelijke meldkamer-diensten-centrum (MDC) zullen nadelige effecten in de begroting ontstaan. Kans 2018 groot, impact klein.

8. Voortraject en toepassing demarcatie huisvesting

De VNOG maakt gebruik van gemeentelijke gebouwen en gebouwen in eigendom. De gebruiks- en eigendomsrelaties zijn nog niet uitgewerkt. Dit wordt uitgewerkt in het project 'Demarcatie'. Het streven is om dit binnen de budgettaire kaders uit te werken. Het project demarcatie, dat gestart is in 2016, heeft als doel om een duidelijk en uniform beeld te krijgen van de taken en verantwoordelijkheden die aan de VNOG zijn/worden

toebedeeld op het gebied van onderhoud en beheer van en voorzieningen op de 56 brandweerkazernes. Ook gaat blijken of hiervoor voldoende financiële middelen in de begroting van de VNOG beschikbaar zijn. Dit moet er uiteindelijk toe leiden dat er geen onduidelijkheid meer bestaat over welke (onderhouds-)taken door de VNOG moeten worden gedaan. De basis van waaruit het onderzoek plaatsvindt, is de voorbereide, straks vastgestelde demarcatielijst. We gaan ervan uit dat er in het begrotingsjaar 2017 een eenduidig beleid rondom huisvesting is vastgesteld. Kans 2018 groot, impact klein.

9. Postcommandanten in beroepsdienst

In de reorganisatie is aangegeven dat alle postcommandanten na 1 januari 2017 de keus krijgen om in beroepsdienst te komen, of hun vrijwillige aanstelling te behouden. Bij een overgang in beroepsdienst zijn er structurele meerkosten (hogere sociale lasten). Het is vooraf niet te overzien hoeveel postcommandanten hier uiteindelijk gebruik van zullen maken. De verwachting is dat niet alle postcommandanten zullen overgaan. Kans 2018 groot, impact klein.

10. Extra uurvergoedingen door nieuwe manier van keuren

Per 2017 wordt voor de periodieke keuring van brandweerm medewerkers het landelijke Periodieke Preventief Medisch Onderzoek (PPMO) toegepast. Hiervoor dienen medewerkers de PPMO-baan te doorlopen. Er is maar een beperkt aantal banen op vaste locaties. Hierdoor zullen medewerkers meer moeten reizen en vaker tijd gaan schrijven. Er kan compensatie op andere uren tegenover staan, maar het exacte effect zal pas in 2017 helder gaan worden. In 2017 wordt het effect gemonitord, rapportage volgt daarna bij de verkenningen. Kans 2018 groot, impact klein.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen beheersmaatregelen zijn getroffen of waar na het treffen van maatregelen nog resterende risico's overblijven.

Benodigde weerstandscapaciteit

Conform de nota Weerstandsvermogen van augustus 2015 definieert de benodigde weerstandscapaciteit als de vrij besteedbare reserves en het rekeningresultaat. De VNOG moet de helft van het benodigde weerstandscapaciteit opbouwen. De andere helft mag ten laste van de deelnemende gemeenten worden gebracht.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit het totaal van middelen dat beschikbaar is om de risico's financieel af te dekken. Onderstaand is de beschikbare weerstandscapaciteit berekend. Deze bestaat uit de vrij besteedbare reserves en het resultaat van de jaarrekening 2016. Bij jaarrekening wordt de beschikbare weerstandscapaciteit nogmaals berekend aan de hand van de vrij besteedbare reserves en het resultaat van de jaarrekening 2017.

Berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit

A	Algemene Reserve*	€
B	Bestemmingsreserve zonder verplichting	587.896
C	Resultaat Jaarrekening 2016 (voor bestemming)**	-211.499
D	Toevoeging uit begroting 2017 (onderdeel 1 ^e Financiële verkenning 2017)	211.499
E	Vrijval (onderdeel van 1 ^e Financiële verkenning 2017)	-187.896
F	Beschikbare weerstandsvermogen VNOG	400.000

*De Algemene Reserve bestaat uit een aantal componenten: bij de Tweede Financiële Verkenning 2015 is een krediet aangevraagd voor Risicoanalyse Monitor. De kapitaallasten hiervan (€ 40.000,-) komen uit deze reserve. Het overige deel (€ 587.896) is bestemd voor dekking van onvoorziene lasten.

**Jaarrekeningresultaat 2016 is een voorlopig resultaat.

Berekening van de ratio weerstandsvermogen

A	Beschikbare weerstandsvermogen VNOG	€
B	Beschikbare weerstandsvermogen deelnemende gemeenten	400.000
C	Beschikbare weerstandsvermogen	400.000
D	Benodigde weerstandsvermogen	800.000
E	Ratio	1,00

Toelichting

VNOG moet 50% van de weerstandscapaciteit zelf opbouwen om aan de norm voor de ratio te voldoen. In bovenstaande tabel is derhalve het beschikbare weerstandsvermogen van de deelnemende gemeenten opgenomen voor 50% van het benodigde weerstandsvermogen. Hierdoor is er voor de VNOG een verplichting om minimaal € 400.000 aan vrij beschikbare reserve aan te houden.

Financiële kengetallen VNOG

	Begroting 2018
Netto schuldquote	98,8
Solvabiliteitsratio	0,02
Structurele exploitatieruimte	0,02

Korte toelichting op de kengetallen

Netto schuldquote

Dit kengetal geeft een indicatie van de druk van schuldenlast (rente / aflossing) op de eigen middelen. De quote wordt berekend door de netto schuld te delen door het totaal aan jaarlijkse baten.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de organisatie aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. Hiertoe wordt de omvang van het eigen vermogen gerelateerd aan de totale omvang van het vermogen (dus het eigen en het vreemde vermogen).

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft weer hoeveel structurele ruimte er is om de eigen lasten te dragen, ook als bijvoorbeeld de baten afnemen of lasten in de toekomst gaan toenemen. De ruimte wordt berekend door het structurele saldo (verschil tussen structurele baten en lasten) te delen door het totaal aan jaarlijkse baten.

5.2. Onderhoud kapitaalgoederen

Het (brandweer)materieel en vier kazernes zijn in eigendom van de VNOG. De overige kazernes worden hetzij gehuurd hetzij om niet beschikbaar gesteld aan de VNOG.

Ter egalisatie van de groot onderhoudskosten van de overgenomen kazernes van Harderwijk, Doetinchem en Heerde is een onderhoudsvoorziening gevormd. Het pand SABA in Apeldoorn betreft een appartementsrecht. De voorziening voor groot onderhoud wordt opgebouwd binnen de Vereniging van Eigenaren. Onderhoudsvoorzieningen worden gevoed vanuit de betreffende gemeente.

Voor het brandweermaterieel wordt er regiobreed met één beheerssysteem gewerkt. Vanuit dit systeem worden de werkzaamheden gepland, ingevoerd en uitgevoerd. De planning van het onderhoud vindt plaats volgens regionaal en landelijk vastgestelde intervallen en protocollen. Voor het materieel zijn meerjarenonderhouds – en beheersplannen opgesteld op basis van vastgestelde afschrijvingstermijnen.

5.3. Financiering / Treasury

Inleiding

De paragraaf treasury is één van de voorgeschreven paragrafen als onderdeel van de begroting. Artikel 13 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat de beleidsvoornemens en ontwikkelingen ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille worden beschreven.

Om te kunnen voldoen aan de eisen van de Wet Financiering decentrale overheden (wet fido) moet de Veiligheidsregio twee treasury-instrumenten hanteren. Dit zijn het treasurystatuut en de treasuryparagraaf. Het treasurystatuut is op 11 september 2013 door het Algemeen Bestuur vastgesteld en op 18 december 2014 aangepast aan gewijzigde wetgeving. In de treasuryparagraaf wordt aangegeven welke de gestelde doelen zijn.

Algemene ontwikkelingen

Het gemeentelijk brandweermaterieel en een aantal kazernes zijn na wijziging van de Wet op de Veiligheidsregio's eind 2013 in eigendom overgedragen aan de VNOG. De totale omvang van de vaste activa bedroeg eind 2016 circa € 44,2 miljoen. De financieringsbehoefte is grotendeels gedekt door langlopende leningen en de inzet van reserves. In de komende jaren zal de VNOG voor vervanging van het brandweermaterieel en de herfinanciering van aflossingen regelmatig nieuwe leningen gaan aantrekken.

Schatkistbankieren

Decentrale overheden moeten schatkistbankieren. Schatkistbankieren houdt in dat financiële middelen die door de VNOG worden aangehouden op bankrekeningen boven een bepaald bedrag worden afgeroomd en via een rekening-courant verhouding ten gunste van de Nederlandse schatkist worden gebracht. Hierdoor hoeft de Nederlandse staat minder geld te lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld afnemen. Decentrale overheden krijgen op deposito's een rente vergoed die gelijk is aan de rentes die de Nederlandse staat betaalt op leningen die ze op de markt aangaat. Momenteel liggen deze rentes rond de nul procent. Het gevolg van dit beleid is dat de VNOG nagenoeg geen rente opbrengsten uit rekening courant verhouding meer zal ontvangen. Voor 2018 zal het drempelbedrag voor de VNOG rond de € 400.000,-- bedragen.

Risicobeheer

Om de risico's van financiering zoveel mogelijk te beperken zijn er twee normen die gerapporteerd moet worden: de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Kasgeldlimiet

Bij het behouden van liquiditeit en het financieren van activa wordt zoveel als mogelijk is gebruik gemaakt van kortlopende geldleningen. Dit heeft twee voordelen:

1. er kan snel worden ingespeeld op schommelingen in de financieringsbehoefte
2. het is een relatief goedkope financieringsvorm.

Tegenover deze voordelen staat echter het nadeel van de korte rentevastheid (renterisico). Om dat risico te beperken wordt in de wet fido aangegeven dat als uitgangspunt geldt dat langlopende investeringen langlopend gefinancierd moeten worden. Hiermee wordt voorkomen dat als gevolg van rente ontwikkelingen op de geldmarkt er problemen in de begroting zullen gaan ontstaan.

Daarnaast is er een kasgeldlimiet ingesteld. Daarmee worden de decentrale overheden gedwongen zich niet teveel te laten leiden door de voordelen van kortlopende financiering. De kasgeldlimiet bepaalt de maximale omvang van de externe korte geldpositie. Deze zogenaamde netto vlottende schuld mag op bepaalde peildata maximaal 8,2% bedragen van het totaal van de begroting van de VNOG.

De totale omvang van de programmabegroting van de VNOG bedraagt in 2018 circa

€ 52,8 miljoen. De kasgeldlimiet bedraagt daarmee afgerond € 4,3 miljoen. Door tijdig en in voldoende mate langlopende leningen af te sluiten, zal voorkomen worden dat de kasgeldlimiet te lang, dat wil zeggen meer dan twee achtereenvolgende kwartalen, wordt overschreden.

Renterisiconorm

De renterisiconorm beperkt het rente risico op de vaste schuld. Deze norm bepaalt dat maximaal 20% van de netto opgenomen vaste schuld jaarlijks in aanmerking mag komen voor aflossing of renteherziening. De vaste schulden die de VNOG kent bestaat uit leningen ter financiering van de onroerende en roerende activa. Zij variëren in looptijd van 10 tot 40 jaar. De VNOG zal ter financiering van vervangingsinvesteringen voor materieel en apparatuur extra leningen gaan aantrekken. Bij de bepaling van de looptijd van de nieuw af te sluiten leningen en hun vaste aflossings- en renteherzieningsmomenten, zal met de renterisiconorm rekening worden gehouden.

Onderstaand is de informatie inzake het renterisico weergegeven zoals door de modelstaat B van de Uitvoeringsregeling Financiering Decentrale Overheden wordt vereist.

Renterisiconorm VNOG Begroting 2018 * € 1.000						
Jaar		2018	2019	2020	2021	
Berekening norm						
Begrotingstotaal		52.800	52.800	52.800	52.800	
Percentage		20%	20%	20%	20%	
Renterisiconorm		10.560	10.560	10.560	10.560	
Renteherzieningen		n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
Aflossingen:						
BNG 40.107204		369	369	369	369	
Lening Berkelland		974	990	1007	1025	
BNG 40.109346		125	127	129	131	
BNG 40.109345		66	68	69	71	
BNG 40.109776		250	250	250	250	
BNG 40.110312		167	167	167	167	
BNG 40.110.517		250	250	250	250	
BNG 40.110.644		500	500	500	500	
BNG 40.110.766		500	500	500	500	
Aan te trekken in 2017 € 15 miljoen		1500	1500	1500	1500	
Aan te trekken in 2018 € 4 miljoen			400	400	400	
Aan te trekken in 2019 € 4 miljoen				400	400	
Aan te trekken in 2020 € 4 miljoen					400	
Renterisico		4700	5120	5541	5962	
Ruimte onder rente risiconorm		5860	5440	5019	4598	

Renteberekening begroting

Voor de kapitaalslasten VNOG wordt in 2018 voor de kazernes die in eigendom zijn van de VNOG een rentepercentage toegerekend dat gelijk is aan het percentage van de aangetrokken leningen. Voor alle overige investeringen is een rentepercentage van 0,8% gehanteerd.

Rentetoerekening begroting 2018 * € 1.000	
De externe rentelasten over de korte en lange financiering	€ 548
De externe rentebaten	€ 0
Saldo rentelasten en rentbaten	€ 548
De rente, die toegerekend moet worden aan de overgenomen kazernes	€ -283
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	€ 265
Aan taakvelden toegerekende rente (0,8%)	€ -265
Renteresultaat op het taakveld Treasury	€ 0

Boekwaarden van de activa die integraal zijn gefinancierd per 1 januari 2018 bedragen € 33.061.000. De aan de taakvelden toegerekende rente bedraagt 0,8% over € 33.061.000 is € 265.000.

Rente: Door de commissie BBV zijn bepalingen en richtlijnen gepubliceerd (notitie Rente 2017 – juli 2016) voor de verwerking van de rentelasten en –baten in de begroting en jaarstukken. De rentelasten worden allereerst op 1 plek begroot en vervolgens door middel van een voorgeschreven methodiek verdeeld over de programma's.

5.4. Bedrijfsvoering

Inleiding

De paragraaf Bedrijfsvoering is een voorgeschreven onderdeel en is bedoeld om de bedrijfsvoering toe te lichten. In de VNOG begroting is vanaf 2016 het separate programma 'Bedrijfsvoering' opgenomen. Vandaar dat het tweede deel van de navolgende teksten één op één overeenkomt met de beschrijving van het programma 'Bedrijfsvoering' van enige pagina's terug. Het eerste deel van de paragraaf gaat in op diverse overkoepelende onderdelen van de bedrijfsvoering.

Financiële beheersing en rechtmatigheid

In 2017 zijn de ervaringen uit 2016 met de nieuwe financiële sturing omgezet in een solide cyclus met tijdige sturing op afwijkingen op alle niveaus in de organisatie op basis van financiële informatie. De financiële rapportages zijn gestandaardiseerd en de verplichtingadministratie is geborgd in de organisatie. In de financiële processen met betrekking tot personeel, financiën en inkoop zijn de interne beheersmaatregelen ingericht om de rechtmatigheid beter te beheersen. Dit blijft ook in 2018 een voortdurende aandacht vragen.

Meerjarig inzicht bedrijfsvoering

Met de in 2016 uitgewerkte meerjarige perspectieven (financieel, investeringen, activa, inkoop) wordt het meerjarig beeld van de organisatie steeds beter en zijn we beter in staat tijdig inzicht te hebben in bedrijfsvoering aspecten die invloed hebben op het effectief en efficiënt realiseren van de organisatiedoelen.

Vennootschapsbelasting

Over 2016 is voor het eerst aangifte gedaan. We verwachten een aantoonbare nihil aangifte.

Wat willen wij graag bereiken? (komt overeen met Programma 7. Bedrijfsvoering)

Wij willen bijdragen aan een goede balans tussen dienstverlening, professionaliteit en een doelmatige inzet van middelen.

1. *Eenduidigheid beleid*: We willen samenhang en integraliteit van producten/diensten.
2. *Financiële positie*: We willen een solide financiële positie en een rechtvaardige en transparante financiële huishouding.
3. *Informatiegestuurd werken*: We willen informatiegestuurd werken inhoud geven en faciliteren door te zorgen voor een goede informatiepositie van alle stakeholders.
4. *Mensgericht werken*: We willen een organisatie zijn waarin met passie, plezier en ambitie samengewerkt wordt. De medewerkers (beroeps en vrijwilligers) staan centraal en krijgen de ruimte zich te ontwikkelen, zodat zij duurzaam inzetbaar zijn.

Wat gaan wij daarvoor doen?

1. Eenduidigheid beleid

- We bereiden de bestuurlijke overleggen en het managementteamoverleg voor.
- We zorgen voor (juridische) advisering en houden regelingen actueel.
- We dragen bij aan projecten, programma's en aan (meerjaren) beleidsontwikkeling.
- We ondersteunen communicatie activiteiten vanuit een corporate communicatievisie.
- We verzorgen communicatie bij complexe (pers)vragen en voorzien in het perspectief.

2. Financiële positie

- Nadat in 2017 inzicht in de financiële realisatie is verbeterd staat 2018 in het teken van het leggen van de relatie tussen en voorspelbaarheid van kosten en prestaties.
- We zorgen voor bestuurlijke informatievoorziening op het gebied van financiën, verzekeringen en inkoop die transparant en tijdig is.

3. Informatiegestuurd werken

- We richten proactief beheer VNOG Domein / (operationele) informatievoorziening in.
- We faciliteren innovaties, nemen veiligheidsmaatregelen en zorgen voor continuïteit.
- We adviseren over actuele thema's en maken een 'Beleidsplan informatievoorziening 2019 en verder', met concretisering van speerpunten, waaronder: Burgerparticipatie, (keten)partners, Innovatie in de veiligheids-*informatie*-keten, informatiebeveiliging.

4. Mensgericht werken

- We adviseren omtrent registratie, verslaglegging, rapportering en stuurinformatie.
- We werken aan vereenvoudiging en uniformering van processen rondom personeel.
- We uniformeren en koppelen systemen om een kernregistratie van personele gegevens te realiseren die een spil is voor andere afnemende systemen.
- We besteden het personeelsmanagementsysteem en de salarisverwerking aan.
- We faciliteren de strategische personeelsplanning, mobiliteit en ontwikkeling van medewerkers met het oog op duurzame inzetbaarheid.
- We zetten in op scholing en persoonlijke ontwikkeling in relatie tot talentmanagement en mobiliteit.
- We faciliteren programma's voor vrijwilligers, samen met afdeling Incidentbestrijding.
- We ontwikkelen ons Arbo beleid door, mede op basis van de RI&E 2017 en de leidinggevende als casemanager.

5.5. Verbonden partijen

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de Veiligheidsregio een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Voor de VNOG is alleen de 'gemeenschappelijke regeling Meldkamer Oost Nederland (MON)' een verbonden partij. Twee leden van het algemeen bestuur VNOG nemen deel in het algemeen bestuur van de MON. De financiële bijdrage bestaat uit een voorschot dat tweemaal per jaar wordt voldaan. De financiële middelen die beschikbaar worden gesteld zijn niet verhaalbaar in het geval de MON haar financiële verplichtingen niet nakomt. De VNOG zorgt samen met de Veiligheidsregio IJsselland, de districten NOG en IJsselland binnen de politie-eenheid Oost en de vergunninghouders ambulancezorg in de regio's NOG en IJsselland voor de financiering van de MON. De MON heeft geen eigen vermogen.

Relatie met doelstelling

Volgens de Wet veiligheidsregio's is het bestuur van de Veiligheidsregio verantwoordelijk voor het instellen en in standhouden van een gemeenschappelijke meldkamer.

Beleidsvoornemens / ontwikkelingen

Het invoeren van de Landelijke Meldkamer Organisatie met tien locaties in Nederland (waaronder Apeldoorn) zorgt voor een grote impact.

Het bestuurlijk belang

J.C.G.M. Berends, DB lid MON.

J.W. Wiggers, DB lid MON.

Het financieel belang

Bijdrage 2017: € 545.143,-

Bijdrage 2018: € 545.143,-

Omvang Eigen- Vreemd vermogen MON

Eigen vermogen: 1-1-2018: € 0,- 31-12-2018: € 0,-

Vreemd vermogen: 1-1-2018: € 2.425.000,- 31-12-2018: € 2.250.000,-

De omvang van het verwachte resultaat 2018 voor de MON bedraagt € 0,-.

5.6. Mens & Organisatie

In 2018 vindt verdere uitwerking plaats van de strategische doelen zoals benoemd in de programmaopdracht Mens & Organisatie:

1. Veranderen organisatiecultuur en versterken kernwaarden VNOG;
2. Het versterken van het leiderschap van de VNOG;
3. Het optimaliseren van de betrokkenheid en binding van de vrijwilligers met de VNOG-organisatie;
4. Het zorgen voor voldoende gezond en inzetbaar personeel;
5. Het zorgen voor vakvolwassen medewerkers.

Het versterken van de kernwaarden en het leiderschap blijven ook in 2018 belangrijke focuspunten. De effecten van het in 2017 ingezette traject moeten bij de medewerkers al merkbaar worden. Afhankelijk van de behaalde effecten, wordt het traject continue bijgestuurd. Beleid voor het vinden, binden en boeien van vrijwilligers krijgt in 2018 verder vorm op basis van de analyse die hiervoor in 2017 heeft plaatsgevonden. Dit gebeurt in nauwe samenspraak met de afdeling Incidentbestrijding. Daarnaast starten we in 2018 met de verdere invulling van beleid voor de doelstellingen vakvolwassen medewerkers en gezond en langdurig inzetbaar personeel. Dit hangt ook samen met het Arbo beleid. Onder andere de resultaten uit de RI&E uit 2017 worden hiervoor gebruikt.

De kosten van Mens & Organisatie worden (gespecificeerd) verantwoord binnen het programma '8. Directie & Control'.

Bijlagen

Bijlage 1. Gemeentelijke bijdragen 2018 (primitief)

Bij de berekening van de bijdragen van de gemeenten voor 2018 is rekening gehouden met het besluit van het algemeen bestuur van 30 juni 2016, waarbij de ingroei van het verdeelmodel op 5 jaar is vastgesteld.

In deze tabel is de jaarschijf uit dit voorstel overgenomen en de loon- en prijscompensatie toegevoegd. Deze laatste wordt bij de gemeenten in rekening gebracht met als verdeelsleutel de procentuele verdeling tussen de gemeenten uit de jaarschijf 2018.

Basis bijdragen t.b.v. nieuw verdeelmodel 39.117.757

Loon- en prijscompensatie 2018 323.386

Totaal bijdragen 2018 39.441.143

Gemeente	bijdrage 2018 o.b.v. 2017	% 2018 van totaal	loon- en prijscompensatie	Bijdragen gemeenten 2018	percentage 2019 van totaal	2019	percentage 2020 van totaal	2020	percentage 2021 van totaal	2021
Aalten	1.278.833	3,27	10.572	1.289.406	3,27	1.288.892	3,27	1.288.378	3,27	1.287.865
Apeldoorn	8.614.975	22,02	71.220	8.686.195	21,63	8.530.779	21,24	8.375.362	20,84	8.219.946
Berkelland	2.022.405	5,17	16.719	2.039.124	5,36	2.113.990	5,55	2.188.857	5,74	2.263.723
Bronckhorst	1.917.451	4,90	15.852	1.933.303	4,90	1.931.075	4,89	1.928.847	4,88	1.926.619
Brummen	931.563	2,38	7.701	939.264	2,40	946.209	2,42	953.154	2,43	960.100
Doetinchem	2.721.776	6,96	22.501	2.744.277	6,83	2.695.221	6,71	2.646.165	6,58	2.597.109
Elburg	1.019.201	2,61	8.426	1.027.627	2,62	1.033.889	2,64	1.040.152	2,65	1.046.415
Epe	1.384.263	3,54	11.444	1.395.706	3,70	1.458.209	3,86	1.520.711	4,01	1.583.213
Ermelo	1.280.505	3,27	10.586	1.291.091	3,34	1.317.238	3,41	1.343.386	3,47	1.369.533
Harderwijk	2.108.418	5,39	17.430	2.125.849	5,23	2.061.646	5,06	1.997.444	4,90	1.933.242
Hatterm	512.430	1,31	4.236	516.667	1,29	507.444	1,26	498.222	1,24	489.000
Heerde	826.790	2,11	6.835	833.626	2,09	824.252	2,07	814.878	2,04	805.505
Lochem	1.631.079	4,17	13.484	1.644.563	4,29	1.693.724	4,42	1.742.886	4,54	1.792.048
Montferland	1.591.831	4,07	13.160	1.604.991	4,12	1.625.299	4,17	1.645.607	4,22	1.665.915
Nunspeet	1.397.310	3,57	11.552	1.408.861	3,46	1.366.146	3,36	1.323.431	3,25	1.280.716
Oldebroek	1.035.731	2,65	8.562	1.044.294	2,67	1.052.253	2,69	1.060.212	2,71	1.068.171
Oost Gelre	1.359.592	3,48	11.240	1.370.832	3,54	1.395.433	3,60	1.420.033	3,66	1.444.634
Oude IJsselstreek	1.757.651	4,49	14.530	1.772.181	4,47	1.762.060	4,44	1.751.939	4,42	1.741.818
Putten	1.056.998	2,70	8.738	1.065.737	2,70	1.066.112	2,70	1.066.487	2,70	1.066.863
Voorst	1.102.197	2,82	9.112	1.111.309	2,86	1.127.346	2,90	1.143.383	2,94	1.159.420
Winterswijk	1.238.991	3,17	10.243	1.249.234	3,33	1.314.510	3,50	1.379.785	3,66	1.445.061
Zutphen	2.327.766	5,95	19.244	2.347.009	5,91	2.329.416	5,86	2.311.822	5,82	2.294.229
Totaal:	39.117.757	100	323.386	39.441.143	100	39.441.143	100	39.441.143	100	39.441.143

Bijdragen betreffende individuele gemeenten voor overgedragen kazernes en overgangsrecht (programma 10):

Gemeente	Individueel per gemeente af te rekenen	
	overgangsrecht	kazernes
Apeldoorn	590.391	1.010.912
Doetinchem	159.000	526.400
Epe		51.300
Harderwijk		502.000
Heerde		
Totaal:	749.391	2.090.612

Bijlage 2. Overzicht reserves en voorzieningen

Overzicht reserves en voorzieningen	Voorlopige stand jaarrekening 2016	Geraamde stand	Geraamde stand	Geraamde stand	Geraamde stand
		begroting 2018	begroting 2019	begroting 2020	begroting 2021
Voorlopig rekeningresultaat 2016	-211.499	-			
Algemene reserve	627.896	440.000	440.000	440.000	440.000
Totaal algemene reserves	416.397	440.000	440.000	440.000	440.000
Best.res. Groot onderhoud kazerne Doetinchem	224.126	224.126	224.126	224.126	224.126
Egalisatiereserve afschrijvingen	245.309	245.309	245.309	245.309	245.309
Tijdelijke reserve	500.000	-	-	-	-
Totaal bestemmingsreserves	969.435	469.435	224.126	224.126	224.126
Totaal reserves	1.385.832	909.435	664.126	664.126	664.126
FLO Stedendriehoek	148.000	148.000	148.000	148.000	148.000
FLO VNOG	17.000	17.000	17.000	17.000	17.000
Spaarverlof	46.454	0	0	0	0
Voorziening kazerne Doetinchem		-	-	-	-
Voorziening kazerne Heerde	6.450	6.450			
Voorziening kazerne Harderwijk	101.500	101.500			
Dubieuze debiteuren	34.914	34.914			
Totaal voorzieningen	354.318	307.864	165.000	165.000	165.000

Bijlage 3. Tabel totaaloverzicht inkomsten meerjarig

Inkomstenoverzicht		Voorlopige JR 2016	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
Brandweerkazernes in eigendom	Apeldoorn	985.054	985.054	1.010.912	1.010.912	1.010.912	1.010.912
	Doetinchem	526.400	526.400	526.400	526.400	526.400	526.400
	Harderwijk	425.000	425.000	502.000	502.000	502.000	502.000
	Heerde	96.682	57.000	-	-	-	-
	Epe			51.300	51.300	51.300	51.300
	Overige ink.	243.669	129.066	88.700	88.700	88.700	88.700
Overgangsrecht	Apeldoorn	1.065.396	1.065.396	750.391	750.391	750.391	750.391
Vergoeding Bouwplantoetsing	Apeldoorn	104.080	165.220	165.220	165.220	165.220	165.220
Overgangsrecht	Doetinchem			159.000	159.000	103.000	24.000
Gemeentelijke bijdragen		41.866.537	39.117.757	39.441.142	39.441.142	39.441.142	39.441.142
Subsidie Impuls Omgevingsveiligheid		126.096	130.526	130.526	130.526	130.526	130.526
BDUR		8.168.508	7.710.000	7.749.815	7.749.815	7.749.815	7.749.815
RBS		1.595.023	1.430.831	-	-	-	-
GHOR		134.532	131.500	131.500	131.500	131.500	131.500
Reserves		6.408.944	525.000	-	-	-	-
Diverse inkomsten (MON, Detachering etc)		1.518.622	560.383	2.915.156	2.915.156	2.915.156	2.915.156
Totaal		63.264.543	52.959.133	53.622.062	53.622.062	53.566.062	53.487.062

Bijlage 4. Kerngegevens

Aantal inwoners (per 1 januari 2016, CBS)*

	Gemeente	Inwoners
1	Aalten	26.912
2	Apeldoorn	159.025
3	Berkelland	44.437
4	Bronckhorst	36.510
5	Brummen	20.938
6	Doetinchem	56.827
7	Elburg	22.929
8	Epe	32.282
9	Ermelo	26.507
10	Harderwijk	45.966
11	Hattem	11.890
12	Heerde	18.556
13	Lochem	33.333
14	Montferland	35.173
15	Nunspeet	26.835
16	Oldebroek	23.104
17	Oost Gelre	29.537
18	Oude IJsselstreek	39.657
19	Putten	24.516
20	Voorst	23.984
21	Winterswijk	28.939
22	Zutphen	46.997
	Totaal	814.854

*Publicatiedatum door CBS: 16 september 2016

Bijlage 5. Overzicht taakvelden

taakvelden	omschrijving	lasten	baten
0.4	overhead	12.991.673	47.969.586
1.1	crisisbeheersing en brandweer	39.007.980	5.104.476
0.5	treasury	548.000	548.000
0.8	overige baten en lasten	1.074.409	-
0.10	reserves	-	-
		53.622.062	53.622.062

Bijlage 6. Beleidsindicatoren

In de voorschriften van het BBV is een basisset van 39 beleidsindicatoren opgenomen. De beleidsindicatoren zijn niet genormeerd door het rijk. De volgende indicatoren moeten wij opnemen:

Indicator	2018
Formatie: aantal FTE per 1.000 inwoners	2,39
Bezetting: aantal FTE per 1.000 inwoners	2,39
Apparaatskosten: kosten per inwoner	€ 12,53
Externe inhuur: kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	0,94% ; € 214.000,-
Overhead: % van totale lasten	24,23%

Bijlage 7. Geprognostiseerde meerjarenbalans

In het BBV is opgenomen dat voor de drie jaren volgend op het begrotingsjaar een geprognosticeerde begin- en eindbalans moet worden opgenomen in de begroting (artikel 22 en 23 – BBV):

ACTIVA					
	31-12-2017	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021
VASTE ACTIVA					
Totaal materiële vaste activa	48.600	50.033	48.395	52.802	50.304
VLOTTENDE ACTIVA					
Uitzettingen < 1 jaar	476	476	476	476	476
Liquide middelen	9	9	9	9	9
Overlopende activa	1.717	1.717	1.717	1.717	1.717
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	2.202	2.202	2.202	2.202	2.202
TOTAAL ACTIVA	50.802	52.235	50.597	55.004	52.506
PASSIVA					
	31-12-2017	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021
VASTE PASSIVA					
Eigen Vermogen	1.386	1.386	1.386	1.386	1.386
Voorzieningen	319	319	319	319	319
Vaste schulden > 1 jaar	37.003	38.436	36.798	41.205	38.707
TOTAAL VASTE PASSIVA	38.708	40.141	38.503	42.910	40.412
VLOTTENDE PASSIVA					
Netto vlottende schulden < 1 jaar	5.251	5.251	5.251	5.251	5.251
Overlopende passiva	6.843	6.843	6.843	6.843	6.843
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	12.094	12.094	12.094	12.094	12.094
TOTAAL PASSIVA	50.802	52.235	50.597	55.004	52.506